

Q&A: KSA zet de jeugd aan zet
14u - 15u30
Groepsleidingscongres 2024
9 maart 2024 – Vlaams Parlement

Moderator: Maud Vanderbeck
Externe spreker: Jana Vandenheulen – Jeugddienst Stad Gent Consultente Vakantieaanbod en Mentaal Welbevinden
Expert KSA: Lotte Torney
Verslag: Céline Demartelaere

Algemeen

Deze Q&A handelt over de balans tussen vrijwillige leiding vs opgeleide pedagoog. Ouders hebben steeds hogere verwachtingen. Naast spelen organiseren, verwachten ze ook de juiste pedagogische insteek. Daarnaast moet KSA voor iedereen toegankelijk zijn en draag je liefst ook je steentje bij voor het milieu. Hoe ga je hier als KSA-groep mee om?

Inhoud

1. Inleiding

We zien veel berichtgeving: veel zaken worden aangehaald in de media rond mentaal welzijn, heeft de leiding hier ook een taak in? We worden geconfronteerd met een complexe wereld dus begrijpelijk dat dit een moeilijk evenwicht is. Het zijn vaak ouders die bezorgdheden uiten. Hoe brengen we deze boodschap over naar ouders? We mogen eerlijk durven zijn tegen ouders dat de taak van leiding een leuke namiddag bezorgen is. Samen kunnen we de stap zetten naar hulpverlening.

Jana stelt dat kinderen een dierbaar bezit zijn en ouders hebben vooral de verwachting dat er zorg gedragen wordt voor hun kinderen. Als je dat al kan uitdragen naar ouders is dat al heel wat en kan dat al geruststellen.

2. Vragen uit de groepsleiding en antwoorden van expert en/of interne expert

Case: Voorbeeld van lid die op het autismespectrum zit. Leiding geeft aan dat ze de hulp niet kunnen bieden om het lid een veilige omgeving te bieden. Hoe breng je zoiets over naar de ouders?

Als groep heb je een eigen draagkracht. Als groep wil je het beste voor het kind. Dus als groep mag je zeker aangeven als het niet meer gaat. Het is zeker geen fout handelen van de groep als je je grenzen aangeeft. Eerlijk uitspreken tegen de ouders is zeker de juiste oplossing, toont ook de **bezorgdheid** naar de ouders toe dat jullie het beste willen voor het kind.

Case: Groep heeft ouders moeten bellen om lid te komen ophalen. Hoe breng je dit over naar de ouders?

Groep kan vooral spreken uit bezorgdheid. Niet de bedoeling dat je met de leiding enkel oog hebt voor één lid. Hoeveel draagkracht heb je als groep om alle leden een goede tijd te geven? **Communicatie met ouders mag open en eerlijk zijn.** Samen op zoek gaan naar een oplossing, deze herbekijken na een tijd. Zijn er zaken die de ouders toepassen die kunnen helpen?

Naast ouders ook gewoon tegen het lid praten. Een lid is vaak oud genoeg om ook te uiten wat het denkt/voelt. Er kunnen kleine zaken al helpen die de kinderen aangeven. **Kinderen zijn heel eerlijk. Dus je kan zeker gewoon bevragen wat het kind denkt en voelt**

Vraag: Hoe zorg je dat het spelen centraal blijft staan en dat de activiteit niet in het gedrang komt wanneer er ondersteuningsnoden naar boven komen?

Ga hier niet te ver in. Zorg dat wanneer er bv. gevoetbald wordt, een andere rol kan toebedeeld worden aan het kind dat niet kan/graag voetbalt. **Durf ook hulp vragen:** jeugddienst, vrijwilligers, de koepel, ouders, oud-leiding. Soms is bevestiging hetgeen dat je nodig hebt. Of afstemming met iemand die al ervaring heeft om te gaan kijken of de ideeën kloppen.

Vraag: Hoe ga je om met leiding die op het autismespectrum zit?

Communiceer: **“Wat heb je nodig van ons om goed leiding te kunnen geven?”**. Vraag advies aan de koepel of vraag een vorming op maat aan hoe je hier als groep het best mee kan omgaan. Daarnaast kan je ook altijd een externe partner zoals Autisme Leeft contacteren om je kennis over het onderwerp bij te schaven. Stel je verwachtingen op een andere manier bij. Wat kan de leiding in kwestie? Wat doet ze graag? Wat kan zeker niet? Op deze manier ga je geen **verkeerde verwachtingen** stellen.

Neem de leidingsgroep ook mee in de afspraken zodat er **geen frustraties** zijn. Er kan altijd weerstand ontstaan bij leiding wanneer er onwetendheid is. Idem voor ouders, dus open communicatie is belangrijk.

Vraag: Er wordt van groepsleiding soms iets meer verwacht. Zijn er ook grenzen wat van een groepsleiding verwacht kan worden?

Automatisch liggen de grenzen anders/verder. Je beslist om de verantwoordelijkheid voor een volledige groep te dragen. Probeer om op een gelijkaardig niveau taken op te nemen zoals de andere leiding. Behalve dan de zaken die enkel groepsleiding kan opnemen. Er zijn veel zaken die authentiek zijn aan een groep. Dus **het is zeer afhankelijk van hoe de groep vormt krijgt en welke taken worden opgenomen door de groepsleiding en welke niet**. Er zijn ook veel externen die kunnen helpen. **Als groepsleiding sta je er niet alleen voor**. Je kan ook niet alles alleen doen.

Vraag: Wat zijn goede externe partners bij nood aan hulp?

- VZW Victor in Brugge (vormingen rond autisme)
- Koepel KSA
- Oud-leiding (vaak ervaring met zaken die af en toe terugkomen)
- Ponton-project. Overkop-werkers die zaken opnemen die jeugdwerkers meemaken
- Verontrustende situatie: 1712
- Contact opnemen met de school
- CLB

Verantwoordelijkheid kunnen overdragen is ook zeer belangrijk, bijvoorbeeld naar een school. Wel steeds **communiceren** naar het kind dat je met bepaalde zaken toch verder gaat, zoals het inlichten van diens school. Bezorgdheden uiten naar het kind, zodat het kind op de hoogte is. Zeggen tegen het kind dat het knap is dat het kind die zaken komt vertellen.

Kijken naar eigen **draagkracht**. Kan je zelf, met je eigen mentale gezondheid, de zorgen van het kind dragen. Zo niet: bevragen wie binnen de leidingsgroep deze rol wel kan opnemen. Baken af wanneer het kind ruimte krijgt om over diens zorgen te praten. Wees bewust dat je het zeker zelf niet moet opnemen als je daar zelf de ruimte niet voor hebt.

Vraag: Wat als een lid je buiten de KSA contacteert?

Duidelijk maken dat dat **niet de bedoeling** is. Kijken waar het kind terecht kan buiten de KSA met vragen of noden. Het kan anders heel snel zijn dat kind afhankelijk wordt van de leiding. Eerste stap is dan een andere vertrouwenspersoon zoeken. Wanneer dit niet kan toch proberen afbakenen door een moment voor/na de activiteit te voorzien.

Vraag: Wat met maatschappelijke randactiviteiten opnemen naast KSA? Zoals bijvoorbeeld afval gaan rapen.

Afhankelijk van wat nog kan en waar ruimte voor is voor jullie als groep. **Wat heeft impact en waar voel je je goed bij als groep?** Hoofdtak is een fijne activiteit op zaterdag of zondagnamiddag bezorgen. Als er marge is, kan je als groep extra maatschappelijke activiteiten opnemen maar dat is geen verplichting. De motivatie dient ook vanuit de leiding zelf te komen.

Vraag: Waar kan leiding aankloppen als het even te veel is?

- 1718
- Zelfmoordlijn
- JAC
- Afhankelijk chat of bellen
- Op de KSA-website ook organisaties terug te vinden

Vraag: Wat met leiding die plots stopt omwille van mentale uitdagingen, hoe ga je hiermee om?

Reactief: bevrage wat er gebeurd is, waarom zo plots stoppen? Preventief kan je dan bekijken wat er leeft in de groep, zijn er dingen waardoor het moeilijk is om geëngageerd te blijven binnen de groep? Je kan ook binnen de leidingsgroep bekijken of er iemand ruimte heeft om de rol als **vertrouwenspersoon** op te nemen.